

**ESTONIAN DISCUSSIONS ON
ECONOMIC POLICY**

**ESTNISCHE GESPRÄCHE ÜBER
WIRTSCHAFTSPOLITIK**

**EESTI MAJANDUSPOLIITILISED
VÄITLUSED**

MATTIMAR
ANNO 1993

Berliner
Wissenschafts-Verlag

SISUKORD / INHALTSVERZEICHNIS / CONTENTS

Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva tähistamise toetamisest (Matti Raudjärv)	11
Zu unserer Unterstützung der Feierlichkeiten zum 100. Geburtstag der Republik Estland (von Matti Raudjärv)	15
On supporting the celebration of the 100th birthday of the Republic of Estonia (by Matti Raudjärv)	18

* * *

Tallinna Tehnikaülikool 100 (Sulev Mäeltsemees)	21
Technische Universität Tallinn 100 (von Sulev Mäeltsemees und Matti Raudjärv)	25
Tallinn University of Technology 100 (by Sulev Mäeltsemees and Matti Raudjärv)	28

* * *

Krüptorahad. Sissejuhatavoid mõtteid hetkeolukorrast (Manfred O. E. Hennies ja Matti Raudjärv)	31
Kryptowährungen. Gedanken zur gegenwärtigen Situation (von Manfred O. E. Hennies und Matti Raudjärv)	34
Crypto currency. Introductory thoughts on the current situation (by Manfred O. E. Hennies and Matti Raudjärv)	38

ARTIKLID / PUBLIKATIONEN / ARTICLES

Jörg Dötsch	Wohnst Du noch oder sparst Du schon? Eine vergleichende Untersuchung zur Rolle des Wohneigentums für die Altersvorsorge	42
Wolfgang Eibner, Kurt Rätzsch, Antonio Schulz, André Rolapp	On the Future of Bitcoin and Altcoins as Currencies, Tokens for Smart Contracts, and Instruments of Commitment (IOCs): Some Considerations Regarding Blockchain Applications	59
Claus-Friedrich Laaser	Institutionelle Unterschiede im Ostseeraum – eine hete-rogene Region im Spiegel internationaler Rankings	91
Bettina Meklenburg	Der Wandel in der Geldpolitik – Anpassung der geldpolitischen Instrumente an die aktuellen Herausforderungen	117
Klaus Schrader	Wirtschaftliche Unterschiede im Ostseeraum — Wohlstandsgefälle trotz Aufholprozess	137
Raigo Ukkivi, Ott Koppel	Economic Regulation Assessment of Network Industries: Railway Infrastructure Management in Estonia	155

KOKKUVÕTTED / ZUSAMMENFASSUNGEN / SUMMARIES

Jörg Dötsch	Make Room for Life or Save Money for Old Age? A Comparative Study Regarding The Role of Residential Property for Old Age 173
Wolfgang Eibner, Kurt Rätzsch, Antonio Schulz, André Rolapp	Bitcoini ja altcoinide tulevik valuuta, plokkahela-põhiste protokollide kommunikatsiooni tokenitena ning finantseerimiselementidena (IOCs): mõned kriitilised analüüsid plokkahela kasutuste kohta ... 176
Claus-Friedrich Laaser	Institutional Divergence in the Baltic Sea Region – a View from International Rankings 184
Bettina Meklenburg	The Change in Monetary Policy – Adapting Monetary Policy Instruments to Current Challenges 190
Klaus Schrader	Economic Divergence in the Baltic Sea Region — Wealth Gap despite Catching up 193
Raigo Uukkivi, Ott Koppel	Võrguettevõtjate majandusliku regulatsiooni tulemuslikkuse mõõtmine: Eesti avaliku raudteeinfrastruktuuri näide 198

KROONIKA / CHRONIK / CHRONICLE

A.

Tähelepanuväärsed Eesti majandusteadlased, majandusõppejõud ja teadusorganisaatorid

Bedeutende estnische Wirtschaftswissenschaftler, Hochschullehrer für Wirtschaft und Wissenschaftsorganisatoren

Notable Estonian economists, economic academics and scientific research organisers

Professor Madis Habakuk (28.12.1938 – 02.09.2016). In memoriam (Peeter Kross ja Tiit Elenurm) 205
Professor Madis Habakuk (28.12.1938 – 02.09.2016). In memoriam (Zusammenfassung) 209
Professor Madis Habakuk (28.12.1938 – 02.09.2016). In memoriam (Abstract) 211
In memoriam emeritiprofessor Janno Reiljan (8.10.1951–23.01.2018). (Tartu Ülikooli majandusteaduskond) 213
In memoriam professor emeritus Janno Reiljan (8.10.1951–23.01.2018). (Fakultät für Wirtschaftswissenschaften, Universität Tartu) 215
In memoriam professor emeritus Janno Reiljan (8.10.1951–23.01.2018). (School of Economics and Business Administration, University of Tartu) 217

A-A.

Teised meie ajakirja ja konverentsi varasemad toetajad – tähelepanuväärsed ühiskonnategelased, teadlased ning teadusorganisaatorid
Andere frühere Unterstützer unserer Zeitschrift und Konferenz – bedeutsame Persönlichkeiten des öffentlichen Lebens, Wissenschaftler und Wissenschaftsorganisatoren
Other earlier supporters of our journal and conference – remarkable public figures, researchers and research administrators

VOLLI KALM (10. 02.1953 – 23. 12. 2017). In memoriam rektor professor Volli Kalm (Tartu Ülikooli ja eesti meedia andmetel koostanud Matti Raudjärv)	219
VOLLI KALM (10. 02. 1953 – 23. 12. 2017). In memoriam Rektor Professor Volli Kalm (Zusammenfassung)	222
VOLLI KALM (10. 02. 1953 – 23. 12. 2017). In memoriam Rector Professor Volli Kalm (Abstract)	224

A-A-A.

Meie autorite ning konverentsi ja ajakirja toetajate tähtpäevad
Jahrestage von unseren Autoren sowie von Unterstützern der Konferenz und der Zeitschrift
Important dates for our authors and supporters of the conference and journal

Professor Peter Friedrich – 80 (Tartu Ülikooli majandusteaduskond)	226
Professor Peter Friedrich – 80 (Fakultät für Wirtschaftswissenschaften, Universität Tartu)	228
Professor Peter Friedrich – 80 (School of Economics and Business Administration, University of Tartu)	230
Professor Dr Manfred O. E. Hennies – 80 (Matti Raudjärv)	232
Professor Dr Manfred O. E. Hennies – 80 (von Matti Raudjärv)	235
Professor Dr Manfred O. E. Hennies – 80 (by Matti Raudjärv)	239
Professor Dr Armin Rohde – 65 (Matti Raudjärv)	242
Professor Dr Armin Rohde – 65 (von Matti Raudjärv)	245
Professor Dr Armin Rohde – 65 (by Matti Raudjärv)	248

B.

Aktuaalne nii ülikoolide õppe- kui teadustöös
Aktuelles in Unterricht und Forschung der Universitäten
Topical in both the academic and research activities of universities

B1. Meenutades tausta ja ühiseid tegevusi Janno Reiljaniga (Matti Raudjärv)	251
Erinnerungen an Janno Reiljan, Hintergrund und gemeinsame Tätigkeiten (von Matti Raudjärv)	258
Commemorating our background and joint activities with Janno Reiljan (by Matti Raudjärv)	262

B2. Välisstažeerimised kui kogemus, mis soodustavad teadus- ja õppetööd (Matti Raudjärv)	265
Auslandsaufenthalte als Erfahrung zur Förderung von Wissenschaft und Unterricht (von Matti Raudjärv)	286
Fellowships abroad as an experience enhancing research and academic activities (by Matti Raudjärv)	290

B3. Jäeneda 2018: rahvusvaheline XXVI majanduspoliitika teaduskonverents (M. Raudjärv)	293
Jäeneda 2018: die XXVI. internationale Wissenschaftskonferenz für Wirtschaftspolitik (von Matti Raudjärv) / Jäeneda 2018: XXVI international scientific conference on economic policy (by Matti Raudjärv)	298

C.

Majanduspoliitika teaduskonverentsid ja muud tegevused Wissenschaftliche Konferenzen über Wirtschaftspolitik und andere Veranstaltungen Scientific conferences on economic policy and other activities

C1. Majanduspoliitika teaduskonverentsid Eestis (1984–2018)	300
Liste der wissenschaftlichen Konferenzen über Wirtschaftspolitik in Estland (1984–2018)	300
List of scientific conferences on economic policy in Estonia (1984–2018)	300
C2. Loodetav tulevikuinformatsioon (2019–2022)	304
Die Zukunftsinformation (2019–2022)	304
Expected future information (2019–2022)	304

*** **

D.

Informatsioon ajakirja toimkonnalt	310
Information from the editorial team	311
Information des Redaktionsteams	312

Mattimar OÜ – usaldusväärne ettevõte / Mattimar GmbH – Zuverlässiges Unternehmen / Mattimar Ltd – Trustworthy Enterprise	313
--	-----

EESTI VABARIIGI 100. SÜNNIPÄEVA TÄHISTAMISE TOETAMISEST

23. veebruaril 1918 Pärnus ja 24. veebruaril Tallinnas kuulutas Eestimaa Päästekomitee välja iseseisvusmanifesti. Praegu tähistatakse iga aasta 24. veebruaril Eesti Vabariigi aastapäeva. **Eesti Vabariigi Juubeli tähistamise periood on aprill 2017 kuni veebruar 2020.**

Eelmisel, 2017. aastal toimus Eestis Jänedal XXV rahvusvaheline majanduspoliitika teaduskonverents „Majanduspoliitika Euroopa Liidu riikides/ Die Wirtschaftspolitik in den EU/ Economic policy in the EU member states“ (29.06–01.07.2017), seega siis juubelikonverents. Jätakuvalt ilmus ka kolmekeelne (inglise, saksa, eesti) rahvusvaheline teadusajakiri "Estonian Discussions on Economic Policy/ Estnische Gespräche über Wirtschaftspolitik/ Eesti majanduspoliitilised väitlused" (arvestades ka eelpublikatsioone, siis oli see meie ajakirjale möödunud aastal 25. aastakäik; käesoleval aastal ilmub ajakiri juba 26. aastakäiku ning kaheksandat aastat järjest kaks numbrit aastas!), kus samuti on kavatsatud Eesti Vabariigi olulist juubelit ära märkida.¹ Arvestades, et meie konverentsid on tavapäraselt toimunud juuni lõpus – juuli alguses, siis on meil Eesti Vabariigi Juubelit (EV100) võimalik kolmel aastal tähistada (2017–2019).

Lisaks on ka teisi toredaid võimalusi Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva tähistamiseks, näiteks: 2013. aasta sügisel sai allakirjutanu poolt mulda pandud ca 70 tammetero oma ja lähedaste inimeste ühisel maakodus Kaasiku talus (asukohaga Lääne-Virumaal Tapa vallas) kui ka Tallinnas Pirita-Kosel perekonna koduaias. Tõrud olid pärit Pärnust, korjatud SPA Estonia juurest suure ja ilmselt juba päris vana tamme alt. Istutatud tõrudel olid järgmisel kevadel (2014) kokku ca 50 tükki tärnanud.² Edasisele tuli vaid loota, et metssead, jänesed ja kitsed neile talumaal liiga ei teeks!? Tallinnas oli olukord parem, sest tärnanud taimi elukad ei ähvardanud. 2017 sügisel istutati maakodus alles jäänud taimed ümber nii, et 2018 kevadel need oma kavandatud püsikohtadesse viia ja istutada. Paraku langes osa istikuid 2018. aasta kevadeks ikkagi veel välja. Isikliku katsetuse korras Tallinnas Pirita-Kosel 2017 sügisel taimi ümber ei istutatud selleks, et need alles 2018 aastal juba „õigesse nõ päris-kohta“ istutada. 2018 suvi oli aga kuum ja kuiv! Ilmselt jääb võimalik istutamine 2019. aasta kevadesse? Eks aeg näitab kui arukas ja tulemuslik oli see tegevus.

¹ Ka käesolev lühiaartikkel teenib seda eesmärki.

² Tagasiteel rahvusvahelisel teaduskonverentsil Kreekas (Kallithea, 18.–25. september 2013) ning olles läbisõidul Kiievis (kohtudes oma sealsete heade sõpradega ja seejärel lennates Tallinnasse), ööbisin päris heas hotellis peatänaval Krešatikul. Hotelli lähedal korjasin maast sealsete tuntud ja kuulsate kastanite alt kuus kastanimuna ning katsetusena istutasin neist kolm oma koduaeda Pirita-Kosel Tallinnas ja kolm maakodu aeda Kaasiku talus Lääne-Virumaal. Loodetud üllatusena (kuna Eesti ja Kiievi kliima on siiski väga erinevad ning vahemaa pikk!) nägin järgmisel kevadel, et kõik taimed on tärnanud. Ka kastaniistikud olid kevadel 2018 kavas nende püsikohta ümber istutada. Olgu needki puud, kastanid, samuti pühendatud EV 100 sünnipäevale ning olgu nad ka lisasümboliks Eesti ja Ukraina edasistele headele suhetele.

Allakirjutanu reageeris 2013. aasta 2. detsembril Eesti Vabariigi Riigikantselei ajakirjas „Metsamees“ üleskutsele „100 tamm“ istutamiseks EV 100 sünnipäeva tähistamisel ja registreerus vastavalt soovitud. Olles Eesti Vabariigi kodanik, võiks loota, et selline väike tegevus ja kaasaminek on ehk üks tagasihoidlikest panustest ja kohustustest Eesti Vabariigi heaks ning meie riigi paremaks muutmisel.

Valitsuse infonõuniku ja Eesti 100 tamme projektijuhi poolt saadeti allakirjutanule 11. detsembril 2013 e-mail, kus allakirjutanu otsusele-ettepanekule üleskutsega ühineda, vastati igati toetavalt: „Väga tore, et olete otsustanud samuti 100 tamme parkide rajamisega ühineda. ... Kui ... soovite rajada oma pere või suguvõsa tammikut, siis ei pea seal tingimata olema täpselt sada tamm. Hea meelega lisaksime teid ka tammikute rajajate nimekirja ...“

Sügisel 2015 informeeris allakirjutanu meie kavandatavatest sündmusest-konverentsidest-ajakirjast ka Eesti Vabariigi Riigikantseleid kui sünnipäeva koordineerijat ning meie kavandatud tegevusi aktsepteeriti nende poolt!

Ka EV100 korraldustoimkonna poolt 14.09.2017 saadetud e-mailis kinnitati veelkordselt – „EV100 toimikond on teie kingituse "Tammed Kaasiku tallu" üle vaadanud ja selle igati heaks kiitnud! Teie kingitus ei ole veel ev100.ee lehel avalik. Selleks, et kingitus muutuks kõigile nähtavaks, palume teil täita Aitäh ja soovime teile palju jõudu ning edu kingituse elluviimisel!“. Allakirjutanu poolt korrigeeriti seejärel pakutud kingituse nime (kuna anti võimalus kogu kingituse põhjendust täiendada ja lahti seletada), olles lõpliku nimega: „Tammed Kaasiku tallu (+ istikud-kingitused ka oma sõpradele, tuttavatele ja huvilistele)“.

EV 100. sünniaastal oli kavas istikud osaliselt oma taluhoonete ümber olevale, 1999. aasta augustis lähedaste ja sõprade kaasamisega metsatalu-maakodu rohumaale rajatud parki istutada (allakirjutanu tähistas siis oma 50. sünnipäeva ning rajatavasse parki istutati erinevaid okaspuid paljudest päritolumaadest!) ning olemasolevat parki ka nn mikrotammikuga laiendada. Olemasolev minikaasik on allakirjutanu poolt koos emaga³ oma Kaasiku talu pargi territooriumile viie-kuue aasta eest juba rajatud (kuigi, metssead, kitsed, hiired ja jänesed on seda tublisti kahandanud-harvendanud!).

Kuna kõik istikud ei mahu niikuini talu rohumaale-parki, sest tamm võtab suureks kasvades palju ruumi, siis hulk istikuid oli ette nähtud ka sealsetele naabritele, sõpradele,

³ Artikli kirjutamise ajal täitus ema Salme'l 91 eluaastat (11.12.2017; sündinud: 11.12.1926 Järvamaal Ambla kihelkonnas Ambla aleviku lähedal /ca 5 km/, Räsna külas /Räsna mõis/ Nõlva talus /täna – Lääne-Virumaa, Tapa vald/)! Meie ajakirja ilmumise järel 2018, täitub emal loodetavasti ka 92. eluaasta. Isa Arved'il täitus käesoleval aastal 92 eluaastat (18.07.2018; sündinud: 18.07.1926 Järvamaal Ambla kihelkonnas Ambla lähedal /ca 12 km/, Karkuse külas /Karkuse rüütlimõis/ Kreegi talus/täna – Lääne-Virumaa, Tapa vald/). Vanaisa Jaan Raudjärve Kreegi talu oli meie tänase Kaasiku talu naabertalu. Vaatamata isa-ema kõrgele vanusele ja terviseprobleemidele oleme koos seni kenasti ja optimistlikult hakkama saanud.

tuttavatele ning huvilistele kinkida (eeldusel, et neil on oma aiamaal või talumaal sedavõrd rohkesti vaba pinda, et edaspidi suureks kasvavad tammed tülikis ei muutu!?).

Kuna oleme koos paljude heade kolleegidega nii Eesti kui teiste riikide ülikoolidest seni 26 korral (1984, 1994–2018) rahvusvahelist majanduspoliitika teaduskonverentsi Eestis korraldanud, siis tekkis täiendav idee ka konverentsi senistes korralduskohtades (Värskas ja Jänedas) mais 2018. aastal (vastavalt ilmastikule) meie konverentside toimumise jäädvustamiseks tammesid istutada (maaomanikega toimunud eelläbirääkimised toimusid septembris 2017 ning tagasiside oli positiivne)⁴.

Eelmisel, 2017. aasta XXV juubelikonverentsil Jänedal alustatud male minivälkturniiri ja loodetavasti ka edaspidistel konverentsidel jätkatavat tagasihoidlikku sama malesündmust võiks samuti seostada Eesti Vabariigi Juubeliga. Miks mitte, kui eelmisel aastal meenusime maailmakuulsat Paul Kerest, siis edaspidi sobiks hästi kokku ka EV100 ja legendaarne Paul Keres (2016–1975). Malegenius Paul Keres on Eestile palju head teinud ja kuulsust toonud – ta on kindlasti väärt, et teda ka seoses EV100 sündmustega heade sõnade ja tegudega meenutada. Kindlasti oli tema elu Eestile elatud elu!

Koos oma kolleegidega loodab allkirjutanu kõigi eeltoodud tegevustega pisutki kaasa aidata Eesti Vabariigi sünnipäeva tähistamisele. Aga samuti nii oma taluhoonete ümbruse kui ka üldse Eesti maastiku kaunimaks muutmisele. Kõike seda soovime ka teistele tublidele eestimaalastele ning meie sõpradele ja külalistele!

Kõigi seni toimunud konverentsidega, varem ilmunud artiklite kogumikega kui nüüd ilmuvate ajakirjadega on korraldajad ja toimekonnad püüdnud toetada teaduse ja

⁴ **Värskasse** (majanduspoliitika konverents toimus seal 20. korral), Värskas Sanatoorium ASI kõrvale, Värskas lahe ääres pargi lagendikule istutati tammed neljapäeval 3. mail 2018, sanatooriumi pearaamatupidaja Viktoria Laanelind'i juhendamisel siis kui pidulikult tähistati sanatooriumi asutamise 38. aastapäeva.

Jänedale (2018. aastal toimus rahvusvaheline majanduspoliitika teaduskonverents kaheksa kuuendat, Jänedal kuuendat korda) istutati tammed Jänedas Mõis OÜ tegevdirektor Enno Must'a istutusaaukude eeskaevamisel ajaloolise Piibe maantee ääres Jänedas suure tiigi kaldale, inimeste hulgas populaarse toilitlus- ja peokoha – käsitöönäituste hoone „MustaTäku Tall“ kõrvale-otsa, reedel 11. mail 2018.

Kuna 2018. aasta suvekuud olid erakordselt kuivad, pea vihmatud ja soojad, õhutemperatuur kohati 30° C ja rohkem, siis osa tammede istutamine jääb nii oma talu parki kui mujale, sh sõprade juurde, 2019. aasta kevadesse. Vajalik on ju istutatud tammesid esialgu pidevalt kasta (eriti kuival ajal kui vihma ei saja), aga pikaajaline viibimine talus vaid tammede kastmise pärast polnud paraku võimalik, sest ka teised tegevused ootasid ja on järjekorras. Seega tuleb ühe osa tammede istutamine kahjuks edasi lükata! Aga ka 2019. aasta on veel Eesti Vabariigi juubeli tähistamise aasta!

2018 augustis-septembris Saksamaal olles õnnestus nii põhjas, Warderis kui Frankfurdis (Main) korjata paarkümmend tammetõru selleks, et need Eestis mulda panna (tammed kasvavad ja nende tõrud on ju Eestist kaunis kaugel geograafiliselt, erinevad on ka kliimatilised tingimused). EV100 aastal on nad korjatud ja istutatud! Eks näeb, mis neist saab!?

kõrgkooliõppe arenguid juba algusaastatest alates nii Eestis kui mujal. Loodetavasti on enesele kasulikuks leidnud nii õppejõud ja teadlased kui üliõpilased ja doktorandid, aga samuti teised huvilised. Toetades nii teadustööd kui õppetegevust, on olnud võimalik ka Eesti arengule kaasa aidata. Seega usub allakirjutanu asjaosaliste toimkondade nimel, et küllalt pika konverentside seeriaga ja kogumike-ajakirjade publitseerimisega on antud ka kõigi osalejate ning autorite omapoolne tagasihoidlik panus ja kingitus Eesti Vabariigi 100 sünnipäevaks!

Palju õnne, edu, häid kordaminekuid, pikka iga ja võimalikult palju õnnelikke Sinu inimesi – Eesti Vabariik!

September 2017 – veebruar-september 2018

Talinnas, Piritas-Kosel ja Lääne-Virumaal, Tapa vallas Kaasiku talus

Lugupidamisega, konverentsi ja ajakirja toimkondade, autorite ning osalejate nimel,

Teie Matti Raudjärvi

PS: 17. septembril 2018 täitis 100 aastat ka eestikeelse rahvusliku Tehnikaülikooli algusest Eestis. Loomulikult, olles ise Tallinna Tehnikaülikooli (TTÜ ⁵, endise Tallinna Polütehnilise Instituudi) majandusteaduskonna vilistlane (Alumni) aastast 1974, ergutas allakirjutanu nii meie rahvusvahelisel majanduspoliitika teaduskonverentsil (XXVI, 2018) osalejaid kui ka kolmekeelse rahvusvahelise teadusajakirjaga *Estonian Discussions on Economic Policy/ Estnische Gespräche über Wirtschaftspolitik/ Eesti majanduspoliitilised väitlused* (aastal 2018 ilmub juba 26. aastakäik) seotud inimesi ja autoreid nii olulist tähtpäeva meeles pidama ja tähistama, sh ka tammede istutamisega Eestimaale.

Seda püüab ka allakirjutanu oma endiste lugupeetud rühmakaaslaste seas ja nimel, erialal „Teeninduse ökonomika ja organiseerimine“ (nn TL-eriala; teine lend, aastatel 1969–1974; tolleaegne „Teenindusökonomika kateedri“ esimene juhataja /1970–1978/ oli legendaarne ning äärmiselt vitaalne, sõbralik ja seltskondlik majandusteadlane ning -praktik, dotsent majanduskandidaat Juhani Väljataga /1932–1982/; pärast tema siirdumist Eesti Infoinstituudi direktoriks aastal 1978, valiti kateedrijuhatajaks dotsent geograafiakandidaat Sulev Mäeltsemees/ kes oli juhataja aastatel 1978–1986/; hiljem olid juhatajateks dotsent majanduskandidaat Ardo Kamratov /1986–1990/ ja dotsent majanduskandidaat Rein Lumiste /1991–1992/; seejärel kateeder suleti seoses TTÜs toimunud struktuurireformi ja uute õppekavade tõttu), aga ka teiste selle eriala vilistlaste ning samuti heade, kõigi aastal 1974 lõpetanute-vilistlaste hulgas, teha. Arvan-usun, et minu suurepärased ülikooli- ja õpingukaaslased on eelnimetatuga nõus ning toetavad seda olulist sündmust!

Palju õnne, edu, jaksu, arukaid ja viljakaid diskussioone ning edasisi silmapaistvaid saavutusi nii õppe- kui teadustöös, aga samuti arendustegevustes – Sulle, kallis *alma mater!*

M. R.

⁵ 17. septembril 2018 (siis toimus päeval TTÜ peamaja aulas Mustamäel TTÜ akadeemiline aktus ja õhtul Alexela Kontserdimajas Estonia puisteel Tallinna kesklinnas Pidulik kontsertvastuvõtt ca 1700 inimesele) anti teada, et ametlik Tallinna Tehnikaülikooli lühend on nüüdsest **TalTech** (endine lühend oli TTÜ), seda nii Eestis kui rahvusvaheliselt. Kuivõrd edukalt see lühinimetus ka käibesse läheb, näitab aeg?

ZU UNSERER UNTERSTÜTZUNG DER FEIERLICHKEITEN ZUM 100. GEBURTSTAG DER REPUBLIK ESTLAND

Die Periode der Jubiläumsfeier der Republik Estland dauert vom April 2017 bis Februar 2020. Im vorigen Jahr, 2017, hat in Jänedä, Estland, die XXV. internationale Wissenschaftskonferenz über Wirtschaftspolitik „Die Wirtschaftspolitik in den EU-Ländern / Economic policy in the EU member states“ (29.06.–01.07.2017) stattgefunden und war somit eine Jubiläumskonferenz. Die dreisprachige (Englisch, Deutsch, Estnisch) internationale wissenschaftliche Zeitschrift „Estonian Discussions on Economic Policy / Estnische Gespräche über Wirtschaftspolitik / Eesti majanduspoliitilised väitlused“ ist in regelmäßiger Folge erschienen (wenn man die vorangegangenen Publikationen dazurechnet, war es im vorigen Jahr bereits der 25. Jahrgang unserer Zeitschrift; im laufenden Jahr wird die Zeitschrift mit dem 26. Jahrgang erscheinen sowie das achte Jahr in Folge mit zwei Ausgaben per Jahr!), geplant ist, das bedeutende Jubiläum der Republik Estland hervorzuheben.¹ In Anbetracht der Tatsache, dass unsere Konferenzen üblicherweise Ende Juni – Anfang Juli stattgefunden haben, bietet dies die Möglichkeit, das Jubiläum der Republik Estland drei Jahre hintereinander zu feiern (2017–2019).

Darüber hinaus gibt es auch weiter passende Möglichkeiten zum Feiern des Geburtstags, zum Beispiel hat der Unterzeichner im Herbst von 2013 auf dem mit Verwandten gemeinsam bewirtschafteten Bauernhof Kaasiku (Standort: Gemeinde Tapa, Landkreis Lääne-Virumaa), wie auch in seinem Familiengarten in Tallinn, Pirita-Kose, einige Eichen in den Boden gesetzt. Im Herbst 2017 hat man die aufgekeimten Pflanzen so umgepflanzt, damit man sie im Frühjahr 2018 zu den vorgesehenen festen Standorten bringen und dort anpflanzen kann.

Der Unterzeichner hat auf den Aufruf vom 2. Dezember 2013 in der Zeitschrift „Metsamees“ („Waldmann“) der Staatskanzlei der Republik Estland reagiert, „100 Eichen“ zum Feiern des 100. Geburtstages der Republik Estland zu pflanzen, und sich dafür wie erwünscht angemeldet. Als Bürger der Republik Estland kann man hoffen, dass Mitmachen bei einer kleinen Aktion wohl einer der bescheidenen Beiträgen und Verpflichtungen sein könnte, damit unser Staat, die Republik Estland, sich besser weiterentwickelt.

Im 100. Geburtsjahr der Republik Estland war es geplant, die Setzlinge zum Teil im Park anzupflanzen, der im August 1999 unter Einbezug von nächsten Angehörigen und Freunden auf dem Grünland des ländlichen Waldgehöftes rund um den Bauernhof angelegt wurde (der Unterzeichner hat damals seinen 50. Geburtstag gefeiert und im anzulegenden Park wurden verschiedene Nadelbäume aus unterschiedlichen Herkunftsländern gepflanzt!), damit man den vorhandenen Park auch durch einen sog. Mikro-Eichenhain erweitert. Ein Mini-Birkenwald wurde auf dem Territorium des

¹ Auch der vorliegende Kurzartikel dient diesem Zweck.

Bauernhofes zusammen mit der Mutter² bereits vor fünfsechs Jahren angelegt (zugegeben, dass Wildschweine, Rehe, Mäuse und Hasen es ganz schön verkleinert und ausgedünnt haben!).

Da alle Setzlinge ohnehin nicht auf dem Grünland und im Park des Bauernhofes Platz finden können, denn eine Eiche beansprucht viel Raum, so wurde vorgesehen, eine Menge von Setzlingen auch an die dortigen Nachbarn, Freunde, Bekannte und Interessenten zu verschenken (unter Voraussetzung, dass sie in ihrem Hausgarten oder Bauernhof über genügend freie Fläche verfügen, dass die zukünftig groß wachsenden Eichen zu keiner Belästigung werden!?).

Da wir zusammen mit vielen guten Kollegen sowohl aus den Universitäten von Estland wie aus anderen Ländern bislang schon 25 Mal (1984, 1994–2017) in Estland die Wissenschaftskonferenz über Wirtschaftspolitik veranstaltet haben, entstand somit eine zusätzliche Idee, auch in den bisherigen Veranstaltungsorten der Konferenz (Värksa und Jäneda) im April–Mai von 2018 (entsprechend der Witterung) Eichen zur Verewigung der stattgefundenen Konferenzen anzupflanzen.

Die von voriger XXV. Jubiläumskonferenz von 2017 in Jäneda initiierte Mini-Blitzturnier in Schach und hoffentlich auch gleiches Schach-Ereignis auf zukünftigen Konferenzen könnte man ebenfalls mit dem Jubiläum der Republik Estland verbinden. Warum auch nicht, da wir im vorigen Jahr dem weltberühmten Schachspieler Paul Keres gedenkt haben, so würden auch 100 Jahre Republik Estland und der legendäre Paul Keres (1916–1975) im Weiteren bestens zusammenpassen. Der Schachgenie Paul Keres hat für Estland viel Gutes geleistet und großen Ruhm gebracht – er ist es bestimmt wert, dass ihm anlässlich der Ereignisse zum 100. Geburtstag der Republik Estland mit guten Worten und Taten gedenkt wird. Sein Leben war ein für Estland gelebtes Leben!

Zusammen mit seinen Kollegen hofft der Unterzeichner, mit allen vorhin erwähnten Aktivitäten ein wenig zur Feier des Geburtstags der Republik Estland beizutragen. Das dient ebenfalls der Verschönerung der Umgebung des Bauernhofs wie auch der estnischen Landschaft. Das alles wünschen wir sowohl allen fleißigen Einwohnern von Estland wie auch unseren Freunden und Gästen!

Mit allen bislang stattgefundenen Konferenzen, früher publizierten Artikelsammelbänden wie auch mit jetzt erscheinenden Zeitschriften haben Veranstalter und Arbeitsteams die Entwicklungen der Forschung und der Hochschulbildung schon seit den Anfangsjahren in Estland wie auch anderswo ihren Beitrag geleistet. Hoffentlich haben sich dadurch sowohl Lehrkräfte und Wissenschaftler wie auch Studenten und Doktoranden, aber ebenfalls sonstige Interessenten etwas Nützliches gefunden. Durch die Unterstützung der wissenschaftlichen Forschung wie auch der Unterrichtstätigkeit ist es möglich gewesen, einen Beitrag für die Entwicklung des Landes zu leisten. Damit

² Während des Schreibens dieses Artikels hat die Mutter Salme das 91. Lebensjahr erreicht (geboren am 11.12.1926)! Der Vater Arved hat schon etwas früher das 92. Lebensjahr erreicht (geboren am 18.07.1926). Ungeachtet des hohen Alters der Eltern sowie ihrer Gesundheitsprobleme haben wir bislang alles schön und optimistisch zusammen gemeistert.

glaubt der Unterzeichner im Namen von beteiligten Arbeitsteams, dass durch eine reichlich lange Serie der Konferenzen und durch die Publikation von Sammelbänden und Zeitschriften wir auch seitens aller Teilnehmer und Autoren einen bescheidenen Beitrag geleistet haben und darin kann ein Geschenk dem 100. Geburtstag der Republik Estland gesehen werden!

Viel Glück und lange Lebensdauer für die Republik Estland!

September 2017 – Februar-Juli 2018
In Tallinn, Pirita-Kose, und
auf dem Bauernhof Kaasiku, Landkreis Lääne-Virumaa

Hochachtungsvoll,
im Namen der Arbeitsteams der Konferenz und der Zeitschrift,

Matti Raudjärv

P. S.: Im September 2018 erfüllen sich 100 Jahre seit Anfang der estnischsprachigen nationalen Technischen Universität in Estland. Indem er selbst ein Absolvent der Wirtschaftsfakultät an der Technischen Universität Tallinn (vormals Polytechnische Hochschule Tallinn) vom Jahre 1974 ist, regt der Unterzeichner sowohl die Teilnehmer unserer internationalen Wissenschaftskonferenz über Wirtschaftspolitik wie auch mit der dreisprachigen internationalen wissenschaftlichen Zeitschrift „Estonian Discussions on Economic Policy/ Estnische Gespräche über Wirtschaftspolitik/ Eesti majanduspoliitilised väitlused“ alle verbundenen Leute und Autoren dazu auf, einen so wichtigen Jahrestag in Erinnerung zu behalten und zu feiern, in dem Zusammenhang auch die Pflanzung von Eichen in Estland.

Viel Glück, Kraft und weitere herausragende Leistungen sowohl beim Unterrichten wie in der Forschungsarbeit – für Dich, unsere liebe *Alma Mater*!

M. R.

ON SUPPORTING THE CELEBRATION OF THE 100TH BIRTHDAY OF THE REPUBLIC OF ESTONIA

The period for the celebration of the Jubilee of the Republic of Estonia is from April 2017 to February 2020. Last year, in 2017, the XXV International Scientific Conference on Economic Policy *Majanduspoliitika Euroopa Liidu riikides / Die Wirtschaftspolitik in den EU / Economic Policy in the EU Member States* was held at Jäneda in Estonia (29.06–01.07.2017), which was the jubilee conference. Also the publishing of the international scientific journal in three languages (English, German Estonian) *Estonian Discussions on Economic Policy / Estnische Gespräche über Wirtschaftspolitik / Eesti majanduspoliitilised väitlused* continued (it was already the 25th annual volume for our journal if we take into account also the previous publications; this year would already be the 26th annual volume of publishing the journal and for the 8th successive year with two annual issues!) in which it is also intended to point out this important jubilee of the Republic of Estonia.¹ Considering that our conferences have traditionally taken place at the end of June – beginning of July, it is possible for us to celebrate the Jubilee of the Republic of Estonia in three years (2017–2019).

In addition, there are also other wonderful possibilities for the celebration of this birthday, such as: in autumn 2013 the undersigned planted acorns in soil in the joint country home of ourselves and our close ones, the Kaasiku Farm (in Tapa Rural Municipality, Lääne-Viru County) and in the family garden at Pirita-Kose in Tallinn. In autumn 2017 the sprouted plants were transplanted to take them to the planned permanent sites and plant them there in spring 2018.

The undersigned thus responded to the appeal published in the *Metsamees* (Forester) journal in 2 December 2013 by the Government Office of the Republic of Estonia to plant 100 oaks for the celebration of the 100th birthday of the Republic of Estonia and registered his participation respectively. For me as a citizen of the Republic of Estonia this small action and participation is a modest contribution and commitment for the benefit of the Republic of Estonia and for the enhancement of our state.

It is planned to plant the transplants in the year of the 100th birthday of the Republic of Estonia partly in the park built in the meadow around the forest farm / country home with the help of our family and friends (the undersigned then celebrated his 50th birthday and conifers from different countries of origin were planted in the park built at that time!) and also to expand the existing park with a micro-oak-forest, so to say. A mini-birch-forest has already been built by the undersigned and his mother² in the territory of our farm park five-six years ago (although wild boars, roe deers, mice and hares have considerably reduced/thinned it!).

Since there is not enough space for all transplants anyway in the meadow/park of the farm as a full-grown oak will take up a lot of space, it has been planned to give a number

¹ Also this brief article serves that purpose.

² Mother Salme had her 91st birthday at the time of writing this article (born on 11.12.1926). father Arved's 91st birthday was a little earlier (born on 18.07.1926). Despite the old age and health problems of mother and father we have coped fine and optimistically by now.

of transplants as gifts to our neighbours there and to friends, acquaintances and other people interested (assuming they have so much free space in their gardening plot or farmland that full grown oaks would not be in the way in the future!?).

As we have organised the international scientific conference on economic policy for 25 years now (1984, 1994–2017) in Estonia together with our many good colleagues both from Estonian universities and those of other countries, we had an idea to plant oaks also in the current and earlier venues (Väraska and Jänedä) of the conferences in April–May 2018 (due to the appropriate weather conditions) as a memory of our conferences held.

The mini speed chess tournament started at the XXV Jubilee Conference last year, in 2017, a chess event that will hopefully be repeated also at the future conferences, could also be dedicated to the jubilee of the Republic of Estonia. Why not, since last year we commemorated the world-famous chess player Paul Keres, and the 100th birthday of the Republic of Estonia and legendary Paul Keres (2016–1975) could very well be celebrated together. The chess genius Paul Keres has done a lot of good things and brought fame to Estonia – he is surely worth remembering with good words and activities also in connection with the events of the 100th birthday of the Republic of Estonia. He lived his life for Estonia!

Together with his colleagues, the undersigned hopes to make a small contribution with all the above-mentioned activities to the celebration of the 100th birthday of the Republic of Estonia. But also to making the surroundings of our farm houses and Estonian landscapes in general more beautiful. We wish all this also to other good people living in Estonia and our friends and guests!

Already from the initial years, the organisers and the organising committees have made efforts to support with all the conferences organised, collections of papers published and the current journals published the development of research and academic studies both in Estonia and other countries. Hopefully, both the academic staff and researchers and undergraduates and doctoral students but also other people interested have found something interesting for themselves. Supporting both research work and academic studies has been a way to contribute to the development of Estonia. Therefore, the undersigned believes on behalf of the organising committees concerned that the rather long series of conferences and publishing of the collections/journals have been a modest contribution and gift from all participants and authors for the 100th birthday of the Republic of Estonia!

Congratulations and may you live long – the Republic of Estonia!

September 2017 – July 2018

At Piritä-Kose in Tallinn and Kaasiku Farm in Lääne-Viru County

Sincerely, on behalf of the organising committees of the conference and journal,

Matti Raudjärv

Comment: The 100th anniversary of the start of the Estonian-language national technical university in Estonia will be celebrated in September 2018. Being myself a graduate of the Faculty of Economics of the Tallinn University of Technology (former Tallinn Polytechnic Institute) from 1974, the undersigned certainly encourages both the participants of our International Scientific Conference on Economic Policy and the authors of the international scientific journal *Estonian Discussions on Economic Policy / Estnische Gespräche über Wirtschaftspolitik / Eesti majanduspoliitilised väitlused* published in three languages and other people related to this publication to keep in mind and celebrate such an important anniversary, including by planting oaks in Estonia.

We wish happiness, a lot of strength and further outstanding achievements in all respects in both academic studies and scientific research – to you, dear *Alma Mater!*

M. R.

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOI 100¹

1918. aasta 24. veebruaril kuulutati välja Eesti Vabariik. Pool aastat hiljem, 17. septembril hakkas kohalikke, valdavalt Riias või St Peterburis ülikoolihariduse saanud tehnikaharitlasi koondav Eesti Tehnika Selts korraldama tehnilisi erikursusi. Seda kuupäeva loetakse ka Eestis kõrgema tehnilise hariduse ning Tallinna Tehnikaülikooli (TTÜ) sünnipäevaks. Pärast riigi iseseisvumist kasvas üha enam vajadus inseneride, arhitektide ja tehnikute järgi. 1919. aastal jätkatigi senist tegevust Tallinna Tehnikumi nimelise erakoolina, mis edasise arengu huvides riigistati 1920. aastal. Riikliku kõrgkooli staatuses õppeasutus töötas esialgu Tallinna Vanalinnas (Pikal tänaval), kuid 1931. aastal koliti endise Vene-Balti laevatehase peahoonesse Koplis. Viimane fakt on majandusteaduse ja -õppe seisukohalt oluline seetõttu, et nimetatud Kopli hoone jäi üksnes majandusteaduskonna kasutusse pärast 1960. aastate algul Mustamäel TTÜ oma ülikoolilinnaku välja ehitamise ja alustamist ja tehniliste teaduskondade sinna kolimist.

1920. – 30. aastate vahetusel toimusid suured vaidlused selle üle, kas tehnilist kõrgharidust ei peaks kõrvuti loodus-, õigus-, usu- jms teadustega hoopiski andma 1632. aastal asutatud Tartu Ülikoolis. 1936. aastal otsustas Vabariigi Valitsus, et tehnikaülikool peab paiknema Tallinnas ja kool nimetati Tallinna Tehnikainstituudiks. Nõukogude perioodil (1945–1990) nimetati kooli Tallinna Polütehniliseks Instituudiks (TPI) ja tema sünniaega arvestati 1936. aastast, kuigi juba 1938. aastal oli kool saanud nime Tallinna Tehnikaülikool. Taas võeti Tallinna Tehnikaülikooli nimi kasutusele alles 1989. aastal Eesti omariikluse taastamise protsessis.

Üks nõukogude võimu esimesi ümberkorraldusi Eesti kõrghariduses oli 1940. aastal Tartu Ülikoolist majandusteaduskonna toomine hoopis tehnikaülikooli Tallinnas. Nimelt leiti siis, et majandusosalast kõrgharidust on otstarbekas arendada pealinnas ja seda põhjendusega, et majandusajandajaid vajas eelkõige Tallinn kui Eesti tähtsaim tööstuskeskus, kus asusid ka ministeeriumid. See pidi looma paremad eeldused õppejõudude koostöökäitumiseks praktikutega. Ka elas enamik Tartu Ülikooli majandusteaduskonna üliõpilastest alaliselt Tallinnas. Tehnikaülikooli majandusteaduskonna asutamise seadlus anti 1940. aasta septembris. Novembris kinnitati majandusteaduskonna struktuur poliitilise ökonomia, finants- ja krediitmajanduse, tsiviil- ja tööõiguse, rahvamajanduse ajaloo, ettevõtete organiseerimise ja planeerimise ning kaubateaduse kateedritega. Teaduskonna dekaaniks valiti prof Paul Vihalem, kelle vahetas juunis 1941 välja prof Juhan Vaabel. 1940. aasta sügissemester kulus organiseerimisele ning õppetööd alustati 1941. aasta veebruaris. Majandusteaduskond oli

¹ Tallinna Tehnikaülikooli arengu ja tegevuse analüüsimiseks on eriti ülikooli 100. aastapäevaks 2018. aastal ilmunud arvukalt publikatsioone, sh mahukaid monograafiaid nagu nt Tallinna Tehnikaülikool 1918–2018. Koost. Tõnis Liibek. TTÜ Kirjastus, 2018, 566 lk jne. Õigupoolest ilmus ka majandusteaduskonna 60. aastapäevaks asjakohane monograafia (Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskond 1940–2010. Koost. Eedo Kalle, TTÜ Kirjastus, 2010, 354 lk), aga seal puudub käesoleva artikli seisukohalt oluline ülevaade sotsiaalteaduskonnast. Käesolevas lühiaartiklis iseloomustatakse Tallinna Tehnikaülikooli eelkõige nende institutsioonide seisukohalt, kes on olnud seotud majanduspoliitika ajakirja ning vastavate rahvusvaheliste konverentside läbiviimisega.

siis tehnikaülikooli suurim teaduskond, kus jaanuaris 1941 oli nimekirjas ligi 600 üliõpilast.

Alanud sõda katkestas majandusteaduskonna tegevuse ning sakslaste võimu kindlustumise järel viidi 1941. aasta sügisel majandusteaduskond tagasi Tartu Ülikooli. 1944. aasta sügisel toodi nõukogude võimu ajal majandusteaduskond tagasi Tallinna. TPI majandusteaduskond oli seejärel kümme aastat Eestis ainus tööstusele, kaubandusele ja rahandusele kõrgharidusega majandusspetsialistide koolitaja kuni 1954. aastani, mil osa erialasid (kaubandusökonomika ja rahandus) viidi üle Tartu Ülikooli õigusteaduskonda.

1953. aastal allutati majandusteaduskond mehaanikateaduskonna dekaanile, kuigi struktuuriüksuse nimes kasutati teaduskonda – insener-majandusteaduskond. Oluline on veel märkida, et siis hakati Eestis esmakordselt koolitama uue eriala spetsialiste – majandusinseneri ehk tolleaegse kutse nimetuse kohaselt insener-ökonomiste.

Majandusspetsialistide koolitamise uus etapp TPIs algas 1960. aastal insener-majandusteaduskonna taasloomisega, mis 1964. aastal nimetati majandusteaduskonnaks. Teaduskonna põhiülesandeks oli ökonomistide ja majandusinseneride ettevalmistamine ning ökonomikaainete õpetamine tehnikateaduskondades. Samal 1964. aastal valiti majandusteaduskonna dekaaniks dots Juhana Toomaspoeg, kes oli dekaan 22 aastat.

Majandusteaduskonna struktuuris toimusid järgnevatel aastatel mitmed olulised muudatused. Seonduvalt majanduspoliitika ajakirjaga ning rahvusvahelise konverentsiga märgime siinkohal üksnes teenindusökonomika kateedrit. 1960. aastatel hakati tolleaegses N. Liidus mõistma, et rasketööstuse (peaasjalikult sõjatööstuse) arendamise kõrval vajab inimene ka toimivat teenindussfääri. 1967. aastal kinnitati eriala „teeninduse ökonomika ja organiseerimine“ üleliiduline õppeplaan.² Teeninduse all peeti seejuures silmas üksnes nn elutarbelist teenindamist (*бытовое обслуживание*), mis hõlmas selliseid teenindusharusid nagu õmblus-, auto-, mööbli-, juuksuri- jms teenindus. Ühena esimestest Nõukogude Liidus hakati teeninduse ökonomika ja organiseerimise viieaastasele majandusinseneride erialale üliõpilasi vastu võtma TPI-s juba 1968/69. õppeaastal. Sellest kujunes kohe ülikoolis üks suurima konkursiga eriala. Esimesed kaks aastat korraldas eriala õppetööd tootmise ökonomika ja organiseerimise kateeder, millest 1970. aastal eraldati teenindusökonomika kateeder. Uue eriala avamise ja teenindusökonomika kateedri loomise initsiaator ning esimene juhataja (kaheksa aastat) oli dots Juhani Väljataga. Tema juhendamisel kaitses aastal 1982 majanduskandidaadi (tänane Ph D) väitekirja Matti Raudjärvi, kes jäi pärast eelnimetatud erialal TPI lõpetamist (1974) ka tööle samasse kateedrisse. Kateedri juhatajaks valiti 1978. aastal dots Sulev Mäeltsemees.

Matti Raudjärve initsiatiivil alustati 1984. aastal majanduspoliitika konverentsi korraldamist, mis koos Eesti iseseisvuse taastamisega muudeti rahvusvaheliseks konve-

² Lähemalt saab lugeda teenindusökonomika kateedri 10. aastapäevaks välja antud brošüürist: Tallinna Polütehnilise Instituudi teenindusökonomika kateeder. Koostaja: Sulev Mäeltsemees. Tallinn, TPI rotaprint 1980, 40 lk.

rentsiks eelkõige koostöös Saksamaa Liitvabariigi kolleegidega (professorid Manfred O. E. Hennies, Armin Rohde jt), aga ka kolleegidega Tartu Ülikooli tolaeagsest majandusteaduskonnast (eelkõige prof Janno Reiljan). Hoolimata nõukogudeaegsetest kirjastamis-, sh trükiprobleemidest anti konverentsi artiklid alati välja kogumikena. 2011. aastast hakati juba teist põlvkonda vabas ühiskonnas (reeglina) kaks korda aastas välja andma majanduspoliitika ajakirja.

2009. aastal valiti majandusteaduskonna dekaaniks prof Üllas Ehrlich, kes järgneval perioodil andis oma panuse eelnimetatud majanduspoliitika ajakirja välja andmisse ja rahvusvahelise majanduspoliitika konverentsi korraldamisse. Eelnevalt oli ta töötanud Eesti Teaduste Akadeemia Majanduse Instituudis, mis liideti TTÜ majandusteaduskonnaga.

1992. aasta suvel moodustati üldteoreetiliste õppeainete teaduskonnas humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituut, mis peegeldas Eestis omariikluse taastamisega kaasnenud reforme. Instituudis hakati koolitama haldusjuhtimise (hiljem nimetuse all – avaliku halduse) õppekavadel ametnikke demokraatliku riigi vajadusteks. 1994. aasta kevadel moodustati humanitaarteaduskond ning kinnitati teaduskonna struktuuri humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituut.

Kümme aastat hiljem, 2004. aastal valiti humanitaarteaduskonna dekaaniks prof Sulev Mäeltsemees. Suuremad põhimõttelised muudatused teaduskonna struktuuri korrastamisel tehti 2008. aastal. Eelneval perioodil oli teaduskonna suurima struktuuriüksuse, humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituudi nimetus olnud õigupoolest laiem kui kogu teaduskonna oma. 2008. aasta sügisel nimetati humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituut avaliku halduse instituudiks.

2009. aasta algul nimetati humanitaarteaduskond ümber sotsiaalteaduskonnaks. Seejuures peeti silmas ka õigusteaduse kui sotsiaalteaduse haru liitumist teaduskonnaga. 2009. aasta suvel moodustati majandusteaduskonna koosseisus olnud endise Rahvusvahelise Ülikooli Audentes õigusteaduskonna alusel sotsiaalteaduskonnas õiguse instituut (*Tallinn Law School*).

2013. aasta jaanuaris nimetati avaliku halduse instituut ümber Ragnar Nurkse innovatsiooni ja valitsemise instituudiks. Nime muutmise põhjustas soov jäädvustada rahvusvaheliselt mõjukaima eesti soost sotsiaalteadlase, klassikalise arenguökonomika uurija Ragnar Nurkse (1907–1959) mälestust, aga veelgi enam püüid väljendada paremini instituudis tehtava teadus- ja õppetöö sisu, millest ligi poole moodustavad innovatsiooni ja innovatsioonipoliitika teemad või õppeained.

TTÜ juhtimisstruktuuris toimus radikaalne muudatus 2017. aastast, kui varasema kaheksa teaduskonna asemel jäi alles neli – infotehnoloogia, inseneri-, loodus- ja majandusteaduskond. Viimane moodustati varasema majandusteaduskonna ja TTÜ

noorima³, 23 aastat varem moodustatud sotsiaalteaduskonna liitmisega. Teaduskonna nimetuseks sai majandusteaduskond. Teaduskonna koosseisus moodustati neli instituuti: majandusanalüüsi ja rahanduse instituut, ärikorralduse instituut, Ragnar Nurkse innovatsiooni ja valitsemise instituut ja õiguse instituut. Nagu saab lugeda teaduskonna veebil on teaduskond Eestis juhtivaid kõrghariduse andjaid majanduse, õiguse ja avaliku halduse valdkondades. Kvaliteetne interdistsiplinaarne haridus tagab meie lõpetajatele parimad võimalused töötamiseks juhtide ja spetsialistidena nii era- kui avalikus sektoris, samuti rahvusvahelistes organisatsioonides. Laiapõhjaline haridus vastavuses tööjõuturu vajadustele tagab meie lõpetajatele eelised eduka karjääri kujundamisel ning konkurentsivõimelise palga. TTÜ majandusteaduskonnas omandatavas hariduses on teoreetilised teadmised hästi tasakaalustatud praktikas vajaminevate oskustega, õppejõududeks on rahvusvaheliselt tunnustatud tippteadlased ja oma valdkonna silmapaistvad praktikud mitte ainult Eestist vaid ka välisriikidest. Ligi 900 välistudengit enam kui 40 riigist kinnitavad teaduskonna atraktiivsust ka rahvusvahelisel haridusmaastikul. 2017. aasta alguses töötas teaduskonnas 178 akadeemilist töötajat, neist 25 professorit ja 33 dotsenti. Doktorantuuris õppis 120 üliõpilast ning 2016. aastal kaitsti teaduskonnas 12 doktoritööd.

Tallinnas, september 2018

Sulev Mäeltsemees
TTÜ emeriitprofessor

³ Täpsuse huvides tuleb öelda, et TTÜ noorim teaduskond oli rektor prof Andres Keevalliku initsiatiivil 2004. aastal moodustatud loodusteaduskond, aga see toimus TTÜ sisemiste struktuuride korrastamise teel, mis ka sotsiaalteaduskonna moodustamisel oli olulisel kohal, kuid viimane moodustati demokraatlikus ja turumajanduslikus ühiskonnas täiesti uue eriala – „Avalik haldus“ – baasil.